Program **LIFE** - jedini financijski instrument

Europske unije u potpunosti posvećen ciljevima zaštite okoliša, prirode i klime

34 GODINE PRETVARANJA ZELENIH IDEJA U KONKRETNE REZULTATE

Ukupni proračun programa za razdoblje 2021 – 2027: 5,4 milijarde EUR

Natječaji u najavi: Otvaranje natječaja u 2027. očekuje se u travnju,
rokovi za prijavu su obično u rujnu

NACIONALNA KONTAKT TOČKA - projekt jačanja kapaciteta

LIFE25-CAP-HR-LIFE CAP4HR

Kontakt: Ministarstvo zaštite okoliša i zelene tranzicije
life@mzozt.hr

Web stranica: www.lifeprogramhrvatska.hr

Facebook: Program LIFE - HR Nacionalna kontakt točka

LinkedIn: Program LIFE - HR Nacionalna kontakt točka

Program LIFE

- Rješenja za aktualne okolišne izazove

Program LIFE – potprogrami

Priroda i bioraznolikost

zaštititi i obnoviti prirodu u Europi i zaustaviti gubitak bioraznolikosti

Kružno gospodarstvo i kvaliteta života

poduprijeti prijelaz na **kružno gospodarstvo** te zaštita i **poboljšanja kvalitete prirodnih resursa** EU, uključujući zrak, tlo i vodu

Ublažavanje klimatskih promjena i prilagodba

poduprijeti **provedbu okvira EU energetske i klimatske politike**, cilja EU o klimatskoj neutralnosti do 2050. i nove strategije EU o **prilagodbi klimatskim promjenama**

Prijelaz na čistu energiju

izgradnja kapaciteta, poticanje ulaganja i podrška provedbe politika usmjerenih na energetsku učinkovitost i obnovljive izvore energije

Prihvatljivi prijavitelji

- **Pravne osobe** registrirane na području EU-a
  - Javna tijela
  - Privatne komercijalne organizacije
  - Neprofitne organizacije (udruge)

Lokacija projekata

- <u>Prihvatljive zemlje:</u>
- Države članice EU-a
- Zemlje izvan EU-a:
  - Island, Ukrajina, Moldavija, Sj. Makedonija, Crna Gora
- Treće zemlje – u iznimnim slučajevima

- Koordinator mora imati poslovni nastan u prihvatljivoj zemlji

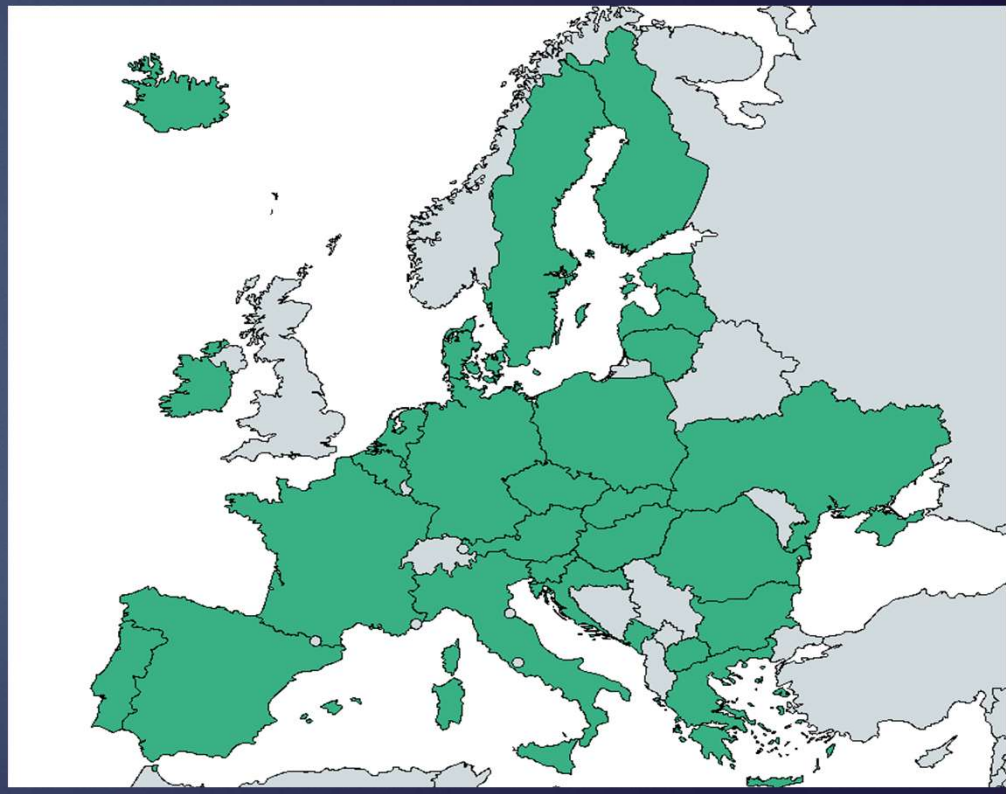

Vrste LIFE projekata

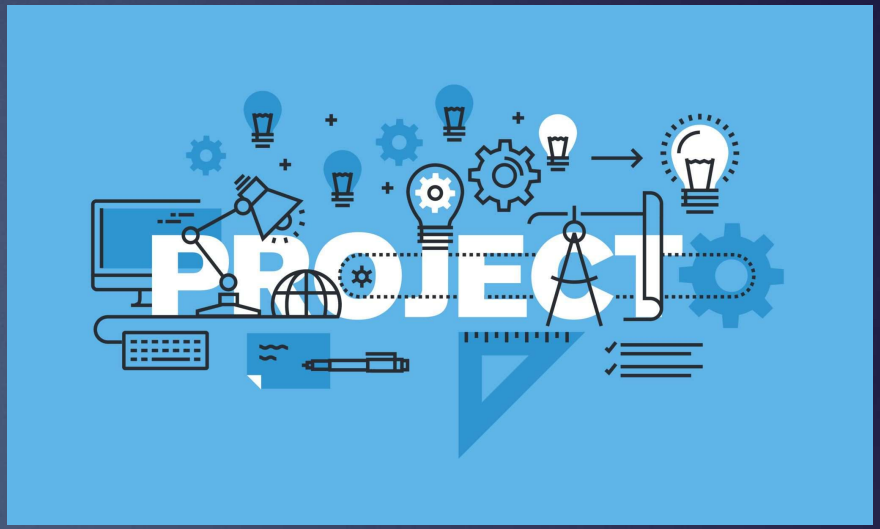

- Projekti standardnih djelovanja (SAP)
- Strateški projekti za prirodu (SNaPs)
- Strateški integrirani projekti (SIPs)
- Projekti tehničke pomoći (TA-PP i TA-R)
- Djelovanja koordinacije i potpore (Coordination and Support Actions, CSA) – CET projekti

SAP- projekti standardnih djelovanja

CET – CSA – Djelovanja koordinacije i potpore

Stopa EU sufinanciranja

LIFE projekti	Stopa sufinanciranja
Projekti standardnih djelovanja (SAP)	**60 %**
- SAP-PRIRODA: projekti usmjereni **isključivo** na prioritetna staništa i/ili vrste	75 %
Strateški prirodni i integrirani projekti (SIP/SNAP)	**60 %**
Projekti tehničke pomoći (TA-PP i TA-R)	60 %
CET - CSA – projekti potpore i koordinacije	95 %

Program LIFE

IZDVOJENI NATJEČAJ 1

Opis natječaja: **SAP Kružno gospodarstvo i nulta stopa onečišćenja**

Prihvatljivi prijavitelji: Pravne osobe

Dostupna sredstva: 85.5 mil. EUR (2-10 mil. EUR po projektu)

Rok za prijavu: 22. rujna. 2026. (2027.?)

Gdje se prijaviti: Funding and Tenders Portal

https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life/circular-economy-and-quality-life_en

Program LIFE

IZDVOJENI NATJEČAJ 2

Opis natječaja: **SAP Ublažavanje i prilagodba klimatskim promjenama**

Prihvatljivi prijavitelji: Pravne osobe

Dostupna sredstva: 60 mil EUR (1-5 mil. EUR po projektu)

Rok za prijavu: 22. rujna. 2026. (2027.?)

Gdje se prijaviti: Funding and Tenders Portal

https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life/climate-change-mitigation-and-adaptation_en

Program LIFE

IZDVOJENI NATJEČAJ 3

Opis natječaja: **SAP Priroda i bioraznolikost**

Prihvatljivi prijavitelji: Pravne osobe

Dostupna sredstva: 173.5 mil. EUR (2-13 mil. EUR po projektu)

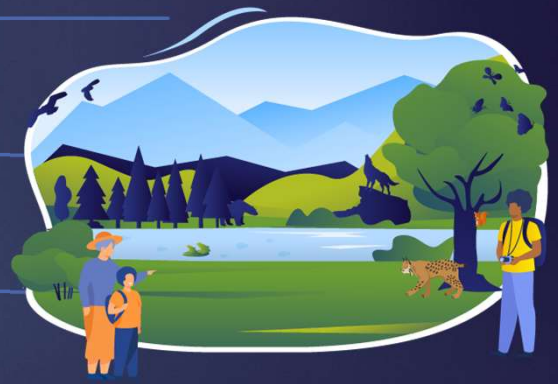

Rok za prijavu: 22. rujna. 2026. (2027.?)

Gdje se prijaviti: Funding and Tenders Portal
https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life/nature-and-biodiversity_en

Program LIFE

IZDVOJENI NATJEČAJ 4

Opis natječaja: **Prijelaz na čistu energiju**

Prihvatljivi prijavitelji: Pravne osobe

Dostupna sredstva: 85.5 mil. EUR

Rok za prijavu: 16. rujna. 2026. (2027.?)

Gdje se prijaviti: Funding and Tenders Portal
https://cinea.ec.europa.eu/programmes/life/clean-energy-transition_en

PRIMJER PROJEKTA

- **LIFE23-ENV-HU-LIFE TRIPL-AIR -** Smanji, ponovno koristi, recikliraj otpad u zračnim lukama

Opće informacija
6 partnera
4 zemlje
Ukupna vrijednost: **5 mil €**
Stopa sufinanciranja: **60 %**
EU sufinanciranje: **3 mil €**
Trajanje: **Lipanj 2024. - Svibanj 2028.**

Koordinator
Zračna luka Ferenc Liszt Budimpešta (Mađarska)

Partneri
Zračna luka Dubrovnik (Hrvatska)
Aena S.M.E. S.A. (Španjolska)
Souffleurs d'Ecume – Ecoscience Provence (Francuska)
SAVE Group S.p.A. (Italija)
Venetian Cluster (Italija)

Ciljevi i svrha projekta

LIFE TRIPL-AIR se zalaže za smanjenje, ponovnu upotrebu i reciklažu otpada u zračnim lukama, a ključni ciljevi projekta su:

- Smanjenje nesortiranog komunalnog otpada za 70% primjenom kombinacije inovativnih tehnologija i procesa
- Povećanje učinkovitosti resursa kroz ponovnu upotrebu otpada do 85%

Tijekom četiri godine projekt će provoditi inovativna rješenja za poboljšanje upravljanja otpadom u zračnim lukama, uključujući razvoj prototipa "Smart-Bin" kante za otpad, koja će moći automatski razvrstavati otpad.

Projekt će aktivno uključiti 70 milijuna putnika i članova posade koji svake godine putuju kroz partnerske zračne luke u više od 100 zemalja.

LIFE23-ENV-HU-LIFE TRIPL-AIR - Smanji, ponovno koristi, recikliraj otpad u zračnim lukama

Plan provedbe

- **Pametne kante (*Smart Bins*):** Inteligentne kante za razvrstavanje otpada opremljene senzorima i tehnologijom strojnog učenja za automatsko prepoznavanje i odvajanje različitih vrsta otpada.
- **Reciklažna dvorišta (*Waste Yards*):** Namjenska sabirna mjesta unutar same lokacije na kojima zaposlenici i poslovni subjekti u zračnoj luci mogu razvrstavati i privremeno skladištiti odabrane vrste otpada.
- **Alat za predviđanje količine otpada (*Waste Forecasting Tool*):** Digitalna platforma za praćenje, analizu i predviđanje tokova otpada, čime se podupire učinkovitije planiranje i donošenje odluka.
- **Program certificiranja (*Certification Program*):** Dodjela posebnih certifikata poslovnim subjektima u zračnoj luci (trgovinama, restoranima itd.) koji ispunjavaju standarde održivosti.
- **Modeli kružnog gospodarstva (*Circular Economy Models*):** Razvoj i testiranje novih pristupa za smanjenje, ponovnu uporabu, popravak, recikliranje i kreativnu prenamjenu (upcycling) otpada u stvarnom poslovanju zračne luke.

Dugoročni učinak nakon replikacije (do 2031.): Tri godine nakon završetka projekta, u pridruženim zračnim lukama planira se smanjenje od 21.000 tona nesortiranog komunalnog otpada i čak 7,0 milijuna tona ukupnog otpada.

